

Neběží tu o požadování podílu na výtěžku příslušejícího dovolatelce podle §§ 1192, 1199 obč. zák., kterýžto nárok, jak míní dovolatelka, se nemůže promlčeti v tříleté kratší promlčecí lhůtě, nýbrž v obyčejné tříleté lhůtě podle § 1479 obč. zák. Vždyť podle žaloby nejde o nárok společníka na výtěžek, který může býti u téhož podniku každého roku různý, ba někdy ho třeba ani vůbec není, nýbrž o periodické roční po případě i k r a t š í určitá pravidelná plnění na výtěžku nezávislá. I takové má na mysli ustanovení § 1480 obč. zák., jehož právně a sociálně politickým důvodem je, aby dlužník byl uchráněn před přílišným nahromaděním dlužných pravidelně se opakujících nedoplateků a aby opožděné vymáhání zadržených těchto pohledávek šlo na újmu liknavého věřitele.

Strany při roku dne 26. listopadu 1930 ponechaly řízení v klidu. To mělo podle § 168 c. ř. s. v zápětí, že nesmělo býti před vypršením tří měsíců v řízení pokračováno. Žalobkyně navrhla pak pokračování ve sporu až teprve v roce 1935 a vůbec neodůvodnila, proč ve sporu dříve řádně nepokračovala. Proto byla žalovaným v dalším řízení právem uplatněna námitka promlčení celého žalobního nároku (srov. na př. rozh. č. 12104 Sb. n. s.).

Nerozhoduje, že při ujednání smíru dne 26. listopadu 1930 žalovaný prohlásil, že se zříká námitky promlčení. Prohlášení to mohlo se vztahovati na promlčení již dokonané, ježto podle ustanovení § 1502 obč. zák. nelze ujednatí promlčecí lhůtu delší, nežli jest stanovena zákonem, a nelze se promlčení vzdáti předem (srov. č. 14568 Sb. n. s.).

Rozhodnutí odvolacího soudu neuznavšímu žalobní nárok po právu nelze tudíž vytýkati právní mylnost, když žalobní nárok, třeba jen co do nároků splatných od 1. dubna 1925 do 25. září 1926, je pokládati za promlčený.

Čís. 16988.

I. Písemné rukojemské prohlášení nemusí obsahovati všechny podmínky rukojemské smlouvy, zejména výši zaručeného dluhu, nýbrž stačí, že hlavní dluh jest aspoň určitelný a že o tom není mezi smluvci nejasno.

II. Byla-li hlavnímu dlužníku doručena žaloba, kterou se věřitel domáhá zaplacení dluhu jak na něm, tak na rukojmím, nahrazuje ono doručení žaloby hlavnímu dlužníku upomínku ve smyslu § 1355 obč. zákona.

(Rozh. ze dne 15. června 1938, Rv I 2786/37.)

K I. srov. rozh. č. 3918 Sb. n. s.

Upomínací žalobou, podanou současně jak na hlavního dlužníka Antonína S., tak na nynější žalovanou, že žalobkyně domáhala zaplacení 645 Kč s přísl., a to na hlavním dlužníku za dodané zboží a na žalované

z důvodu rukojemství, ježto žalovaná podepsala prohlášení, že se zaručuje (Gutstand leisten) »za veškeré zboží Antonína S.«. Proti žalobě podala odpor jen žalovaná popřevši rukojemský závazek. Soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud zamítl žalobu pro tentokráte.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek soudu první stolice.

Důvody:

Odvolací soud uznal správně, že prohlášení, které žalovaná písemně potvrdila, je rukojemské prohlášení ve smyslu § 1346 obč. zák. a nelze souhlasiti s opačnými vývody žalované, že její projev byl nejasný, nerosozumitelný a neurčitý a že prý proto nemohl založiti platný závazek. Z listiny, které bylo podle § 1346, odst. 2, obč. zák. potřebí k platnosti rukojemství, vyplývá především, že jde o projev žalované, řízený na žalobce jako věřitele, že žalovaná jím převzala závazek, který sama označila jako »Gutstand«, což neznamená nic jiného než rukojemství, a že se zavázala »za veškeré zboží pana S.«, což nedopouští pochybnosti o tom, že šlo o dluh S-ův za dodané mu zboží. Nevadí, že výše dluhu, za který se žalovaná zaručila, nebyla v listině číselně uvedena, neboť zákon nevyžaduje, že v rukojemském prohlášení musí býti obsaženy všechny podmínky rukojemské smlouvy, nýbrž stačí, že hlavní dluh jest aspoň určitelný a že v té příčině není mezi smluvci nejasno (rozh. č. 3918 Sb. n. s.). Těmto požadavkům jest však v souzené věci vyhověno.

Ale odvolací soud zamítl žalobu proti rukojmímu pro tentokráte z toho důvodu, že prý žalobce vůbec netvrdil, že hlavního dlužníka soudně nebo mimosoudně upomenul a že ten přes to svého závazku nesplnil (§ 1355 obč. zák.). Je sice správné, že takové marné upomínky je zpravidla nutně potřebí, aby věřitel mohl nastupovati na rukojmího, jenž není rukojmím a plátcem (§ 1357 obč. zák.), pokud nejde o případ v § 1356 obč. zák. upravený. Ale odvolací soud přehlédl, že žalobce již v žalobě, podané zároveň proti hlavnímu dlužníku a proti rukojmímu, výslovně tvrdil, že oba žalované opětovně upomenul, že oni však žádné platby nekonali. Odvolací soud vychází tedy z předpokladu, který jest v rozporu se spisy (§ 503 č. 3 c. ř. s.). V souzeném případě však nebylo potřebí, aby rozsudek odvolacího soudu byl zrušen, aby byly o správnosti onoho tvrzení provedeny důkazy. Ani kdyby dřívější upomínky žalobcovy nebyly zjištěny, nezměnilo by to nic na právním stavu věci, poněvadž již to, že byla hlavnímu dlužníku Antonínu S. doručena žaloba s platebním rozkazem dne 22. března 1937, nahrazuje upomínku předepsanou v § 1355 obč. zák. a žalovaná ve sporu netvrdila, že hlavní dlužník byv takto upomenut, dostál svému závazku. V době vynesení rozsudku soudu první stolice byly tudíž splněny i podmínky § 1355 obč. zák. Posoudil proto odvolací soud věc nesprávně po právní stránce (§ 503 č. 4 c. ř. s.), zamítl-li žalobu pro tentokráte.